

Å R S P L A N

SANDNES KOMMUNE

Skogsheia barnehager

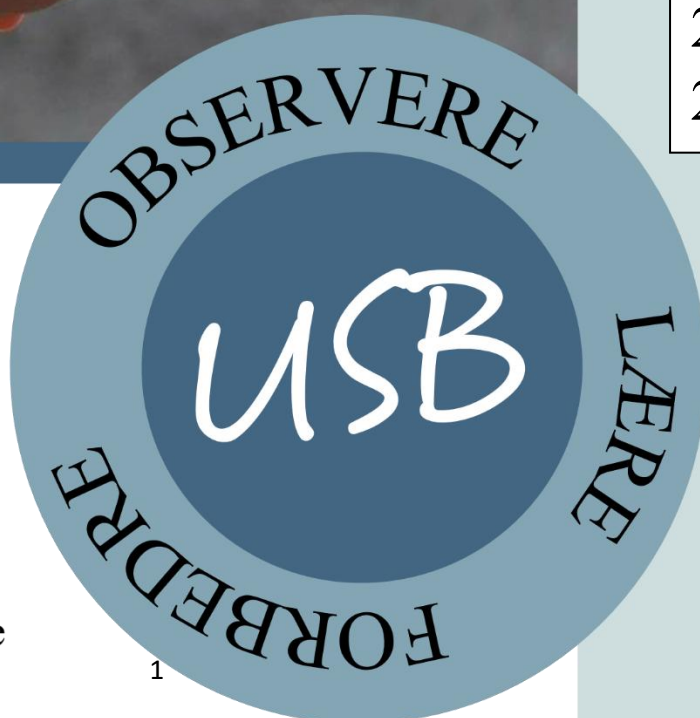
Jønningheia - Smeaheia

2026/
2027

Vi er en
Utviklings **S**tøttende
Barnehage.

USB er kommunens standard
for kvalitet i barnehagen.
Alle ansatte skal støtte og styrke
barn i sin utvikling og læring.

INNHold

Presentasjon av virksomheten	3
Årsplanen	4
Kvalitetsplan	4
Innsatsområder i kvalitetsplanen	4
Strategi for ledelse og medarbeiderskap	7
Mål og tiltak i intern kontrakt	8
Rammeplan og pedagogisk praksis	9
Barn og barndom	11
Demokrati	11
Mangfold og gjensidig respekt	12
Likestilling og likeverd	12
Bærekraftig utvikling	13
Livsmestring og helse	13
Danning gjennom omsorg, lek og læring	14
Barns medvirkning	15
Samarbeid mellom hjem og barnehage	16
Overganger i barnas liv	16
Progresjon	18
Fagområdene	18
Trafikksikker kommune / trafikksikkerbarnehage	21
Taushetsplikt	22
Politiattest	22
Samarbeidspartner	22
Planer i Sandnes kommune	22

PRESENTASJON AV VIRKSOMHETEN/BARNEHAGEN

Skogsheia barnehager består av Jønningheia og Smeaheia barnehage, som begge ligger på Stangeland nord med Ormaskogen som nærmeste nabo og et naturlig bindeledd mellom barnehagene. Hver av barnehagene har fem avdelinger, og til sammen utgjør vi et faglig sterkt og engasjert barnehagemiljø.

Vi arbeider målrettet med systematisk språkarbeid og legger stor vekt på lesing som en viktig del av barnas utvikling og læring. Gjennom vår praksis som utviklingstøttende barnehage har vi fokus på å møte hvert enkelt barn med varme, tydelighet og støtte.

Et inkluderende fellesskap står sentralt i vårt arbeid, og vi jobber aktivt for at alle barn skal oppleve tilhørighet, mestring og glede i hverdagen. Hos oss skal alle få mulighet til å utvikle seg i et trygt miljø.

Vår visjon er:

På lag for livslang lærelyst. Vårt felles verdigrunnlag skal gjenspeiles i verdiene fellesskap, inkludering og vennskap

På LAG handler om at alle som jobber for og med barn og unge, samarbeider for å skape et helhetlig utdanningsløp. Barn og unge er selv viktige medspillere. Det samme er de foresatte.

LIVSLANG LÆRELYST bygger på Sandnes kommune sin overordnede visjon om at kommunen skal være i sentrum for framtiden. Barn og unges oppvekst- og skolegang er her og nå. De skal oppleve trivsel og mestring hver dag. Dette skal danne grunnlag for livslang lærelyst for alle. Lærelyst handler både om livsmestring og motivasjon for læring, som er viktig for å ha tro på egne muligheter nå og i framtiden. (felles kvalitetsplan)

Vår leveregel i Skogsheia barnehager:

OMSORG, LEK OG LÆRING – HÅND I HÅND

ÅRSPLANEN

Alle barnehager er pålagt gjennom Lov om barnehager og Rammeplan å utarbeide en egen årsplan. Den skal presentere barnehagen på en slik måte at det tydelig kommer fram hvordan personalet jobber med områdene i rammeplanen. Årsplanen skal være et forpliktende arbeidsdokument for personalet og skal fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg.

Årsplanen bygger også på kvalitetsplan for et helhetlig utdanningsløp i Sandnes kommune 2020-2024. (Ny kvalitetsplan kommer)

KVALITETSPLAN

Kvalitetsplanen skal bidra til god kvalitet i barnehage og skole i Sandnes kommune. Utdanningsløpet skal preges av helhet og sammenheng. Barn og unge skal oppleve å bli møtt med gode felles verdier og holdninger gjennom hele barnehage- og skoleløpet.

Målene i planen skal bidra til kunnskapsbasert praksis, høy kvalitet og felles standard i barnehagene. Kvalitetsplanen skal være et dokument for den enkelte barnehagen i planlegging, vurdering og evaluering

[Les Kvalitetsplanen](#)

Innsatsområder i kvalitetsplanen

Tidlig innsats:

Gi et kvalitetsmessig godt barnehagetilbud til alle barn og samtidig sette inn tiltak tidlig dersom det er behov for det.

Slik gjør vi det hos oss:

Vi har en grundig oppstart samtale med foreldrene, for å bli kjent med dem og barnet. Vi har foreldreaktiv tilvenning. Hver måned har Ped.lederne RAPPS samtaler med sin styrer, der vi blant annet går gjennom barna, og bruker observasjon, der det er nødvendig settes det inn tiltak i. Dersom dette ikke er tilstrekkelig drøfter vi saken med vår PPT kontakt og foreldre, før det blir en eventuell oppmelding.

Vi bruker verktøy som TRAS, fargekodene til Kari Pape og bussen. TRAS kartlegg språk. Fargekodene kartlegger relasjonene fra den voksne til barnet. Bussen kartlegger relasjonene mellom barn.

Barns behov – barnets stemme:

Hele personalet skal ha handlingskompetanse for å gi barn best mulig støtte i sin utvikling og læring. De ansatte skal ta utgangspunkt i barns behov og det barn er opptatt av. Barnehagebarn skal oppleve barnehagetilbudet som trygt og godt for dem.

Slik gjør vi det hos oss:

Vi jobber aktiv med at barnas stemme skal blir hørt. De er med på å bestemme hva de vil leke og aktiviteter de vil holde på med gjennom hele barnehage hverdagen.

Førskolebarna er med på å planlegge felles arrangement eks karneval. De bestemmer via demokrati og valg hva som skal være på menyen.

På de store avdelingene brukes et verktøy som heter Bussen, der får barna velge blant de andre barna hvem de vil ha med seg på en fiktiv busstur. For de voksne gir dette nyttig informasjon, og man kan fange opp dersom noen ikke blir valgt og jobbe med at de får delta sammen med andre.

Vi har også valgt å ha en progresjon i barnehage livet. Avdelingen er organisert som 0-2 års, 3-4 års og 5 års avdelinger. På denne måten blir det lettere for personale å legge til rette for aktiviteter som er tilpasset alder.

Personalet skal:

- Lytte og legge til rette for barns behov og ønsker
- Jobbe videre med informasjon som kommer frem når en bruker Bussen som verktøy.
- Dele avdelingen i mindre grupper. Sikre at alle blir sett og hørt.

Digital praksis i barnehagen:

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier.

[Les planen Digital praksis i kommunale barnehager i Sandnes](#)

Slik gjør vi det hos oss:

Vi har utarbeidet en progresjonsplan for det digitale arbeide i barnehagen. Her er det satt opp et minimum ift. de ulike aldersgruppene, hva man skal gjøre, og det er forslag til hva man kan gjøre. Alle barn, både på liten og stor fløy skal få kjennskap og erfaringer med digitale verktøy. Vi har blant annet Ipad, PC og digitalt mikroskop. Vi jobber også med nettvett og en begynnende forståelse av digital dømmekraft.

Det er også gitt opplæring til alle ansatte i digitale verktøy og bruk sammen med barn. Vi har brukt UDIR sine kompetansepakker og egne oppgaver.

Personalet skal:

- Være gode rollemodeller når det gjelder digital dømmekraft.
- Bruke digitale hjelpemiddel i det pedagogiske arbeidet på avdelingen.

Profesjonelle læringsfellesskap og barnehagebasert kompetanseutvikling:

Barnehagen skal ha en systematisk og kollektiv kapasitetsbygging der alle ansatte tilegner seg barnehagekunnskap og omgjør den til handlingskompetanse

Slik gjør vi det hos oss:

Vi arbeider målrettet med systematisk og kollektiv kapasitetsbygging, der alle ansatte utvikler sin barnehagefaglige kompetanse og omsetter denne til praksis i møte med barna. Vi bruker personalmøter, planleggingsdager, refleksjonsgrupper og ped.ledermøter som arenaer for faglig påfyll, refleksjon og gode drøftinger. I tillegg deltar vi på kurs, tema samlinger og lærende nettverk i regi av fagstab i Sandnes kommune eller andre, for å sikre kontinuerlig utvikling av vår praksis.

Personalet skal:

- Delta aktivt når vi er på møter og kurs.
- Være forberedt til å delta i refleksjoner og drøftinger.
- Utføre det vi lærer i praksis.

Utviklingsstøttende barnehage (USB):

Sandnes kommune arbeider etter et helhetlig kvalitetssystem for å styrke allmennpedagogikken gjennom økt kunnskap og handlingskompetanse om hvordan barnehageansatte best kan støtte barn i deres utvikling. Den viktigste faktoren for å fremme barns omsorgs- og læringsmiljø i barnehagen er kvalitet på de ansattes samspill med barna.

Slik gjør vi det hos oss:

Vi ønsker å styrke allmennpedagogikken gjennom økt kunnskap og handlingskompetanse om hvordan barnehageansatte best kan støtte barn i deres utvikling gjennom bruk av domene

- Emosjonell og atferdsmessig støtte
- Organisering av barnehagedagen
- Støtte til læring og kognitiv utvikling

Systematisk språkarbeid er et område vi har jobbet spesielt med. Vi bruker dagtavler, tematavler, snakkesmykke for å støtte språkutviklingen. Bilder og symboler er viktig i dette arbeidet. Dette arbeidet kan knyttes til domenet støtte til læring og kognitiv utvikling.

Vi bruker også fargekoder, deltagende observasjon og RAPPS i USB arbeidet vårt.

TBO – Traumebasert omsorg er blitt en del av USB arbeidet til barnehagen. Det å ha en solid forståelse av traumebasert omsorg er viktig for å kunne gi omsorg og støtte til alle barn i barnehagen.

Barnehageåret 2026/2027 skal vi arbeide med kompetansepakken **Inkluderende praksis** som er laget av UDIR. Gjennom dette arbeidet ønsker vi å styrke personalets kompetanse slik at alle barn i våre barnehager opplever trygghet, tilhørighet og å være en verdifull del av fellesskapet. Vi vil ha særlig fokus på å skape gode relasjoner, forebygge utenforskap og legge til rette for et miljø der alle barn blir sett, hørt og anerkjent.

Personalet skal:

- Bruke ASK symboler eks, dagtavler, tematavler, snakkesmykke aktivt sammen med barna
- Utføre det vi lærer i praksis
- Gi omsorg og støtte til alle barn i barnehagen.
- Legge til rette for et miljø der alle barn blir sett, hørt og anerkjent.

Trygt og godt barnehagemiljø:

[Barnehageloven kapittel 8: Psykososialt barnehagemiljø](#)

Slik gjør vi det hos oss:

Vi har laget en plan. Den er tema på planleggingsdagen i august hvert år. Og er godt kjent for personalet. Den inneholder våre rutiner for hva vi skal gjøre, dersom et barn blir utsatt for krenkelser og ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, og barnehagens forebyggende rutiner.

Personalet skal:

- Alle har et ansvar.
- Vær til stede, være på gulvet.
- RAPPS samtaler mellom styrer og Ped.leder
- Melde fra til styrer hvis en oppdager noe som ikke er greit.
- Dele barna i mindre grupper, sikrer at vi ser alle barn.
- Fargekodene til Kari Pape.

STRATEGI FOR LEDELSE OG MEDARBEIDERSKAP

«Strategi for ledelse og medarbeiderskap» er utarbeidet av medarbeidere, ledere, tillitsvalgte og verneombud i Sandnes kommune. Strategien beskriver kommunens felles verdigrunnlag. Det vil si de holdninger, atferder og verdier som kjennetegner menneskene som jobber i kommunen.

Strategien skal være:

- Et redskap for å styrke ledernes beslutningskompetanse.
- Et viktig strategisk verktøy i utviklingen av organisasjonen.

- En veiviser for godt medarbeiderskap.

[Les om strategi for ledelse og medarbeiderskap](#)

Slik gjør vi det hos oss:

Ledelsen består av:

- Virksomhetsleder for enheten
- Styrer i Smeaheia barnehage
- Fagleder i enheten.
- Ledergrupper i begge barnehager

Virksomhetsleder har overordnet ansvar for hele enheten og er styrer i Jønningheia barnehage. Styrer i Smeaheia barnehage har hovedansvar for den daglige driften i Smeaheia barnehage. Fagleder har ansvar for kvalitetsarbeid og det pedagogiske arbeidet i samarbeid med styrer og virksomhetsleder. Ledergruppene i begge barnehager har egne ledermøter, i tillegg har vi noen felles store ledermøter pr. år.

Medarbeiderskap:

Vi har flere sosiale sammenkomster og treffpunkter for å sikre et godt medarbeiderskap.

- Onboarding
- Teambuilding/ avdelingsplan
- Medarbeidersamtaler
- Julebord
- Sommerfest
- Adventskalender
- Pausekos
- Godt arbeidsmiljø
- Medbestemmelses møter
- Sosial kasse
- Sosialkomite

MÅL OG TILTAK I INTERNKONTRAKT

Et av styringsdokumentene for kommunens barnehager er intern kontrakt. Intern kontrakt signeres av barnehageeier/kommunaldirektør og virksomhetsleder. I internkontrakten legges det inn felles målsetninger som gjelder alle virksomhetene i området. Det kan også legges inn felles mål for barnehagene. Dersom barnehagen har interne målsetninger legges disse også inn her. Målene i internkontrakt oppdateres hvert år etter dialog med barnehagevirksomhetene.

RAMMEPLAN OG PEDAGOGISK PRAKSIS

Lov om barnehager med rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

[Rammeplanen](#) er en forskrift til [lov om barnehager](#). Målet med rammeplanen er å gi styrer, pedagogiske ledere og det øvrige personalet en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens virksomhet. Rammeplanen redegjør for barnehagens samfunnsmandat, og innholdet skal synliggjøres i årsplanen til barnehagene.

“Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene”

[Barnehagelovens §1 barnehagens verdigrunnlag](#)

Planlegging

[Les om planlegging i Rammeplanen](#)

Slik gjør vi det hos oss:

Årsplan utarbeides på våren og legger grunnlaget for resten av planarbeidet. Mer detaljerte og kortsiktige planer er basert på årsplanen. Disse planene vil være ulike fra avdeling til avdeling. Eksempler på planer kan være ukesbrev, månedsbrev, halvårsplaner, årshjul og progresjonsplaner.

Det brukes ulike komiteer for å planlegge ulike hendelser/aktiviteter i løpet av barnehage året.

Personalet skal:

- Delta på prosessen i årsplanarbeidet.
- Ha nødvendige planleggingstid.
- Delta aktivt på møter og planleggingsdager.
- Ped.leder utarbeider planer for sin avdeling.

Vurdering

[Les om vurdering i Rammeplanen](#)

Slik gjør vi det hos oss:

Kvaliteten i det daglige samspillet mellom menneskene i barnehagen er en av de viktigste forutsetningene for barnas utvikling og læring. Ut fra dette settes det av tid til evaluering og vurdering i ulike møtefora; bl.a ledermøter, avdelingsmøter, fløymøter, personalmøter og planleggingsdager.

Vi gjennomfører en større evaluering på våren i forbindelse med revidering av årsplanen og planlegging av nytt barnehageår. Dette gjøres for å kunne vurdere eventuelle behov for justeringer.

Månedsbrevene som avdelingen sender ut til foreldrene hver måned inneholder en oppsummering og evaluering av måneden som har gått.

Personalet skal:

- Observere og fortløpende vurdere barnegruppens og det enkelte barns trivsel og utvikling.
- Vurdere rutiner, drift og organisering.
- Aktivt delta på møter og på planleggingsdager.
- Ped.ledere deltar på Rapps-samtaler

Dokumentasjon

[Les om dokumentasjon i Rammeplanen](#)

Slik gjør vi det hos oss:

Hovedmålet med dokumentasjon er å lære mest mulig om barna våre og at det barna gjør i praksis blir synliggjort. Videre er et vesentlig mål med dokumentasjonsarbeidet at foreldre får ta del i barnas hverdag i barnehagen. Et annet mål er at det dokumenterte arbeidet blir utgangspunkt for refleksjon rundt verdier, holdninger og egen praksis for å sikre kvaliteten på innholdet i barnehagen.

Vi har et større fokus på å vise hva vi gjør i barnehagen og det som *faktisk* skjer i praksis enn å vise fram planer om det som *skal* skje. Det er det som har skjedd som på en eller annen måte har gjort inntrykk på barnet – det planlagte er mer et system for oss voksne, og sier ingenting om hvordan praksis faktisk blir.

Personalet skal:

Dokumentere det som skjer i praksis i form av:

- Bilder
- Tegninger
- Fortellinger om hendelser
- Beskrivelse av det som skjer i lek
- Produkter laget av barna
- Månedsbrev/ukesbrev/dagrapport m. m

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

[Les om tilrettelegging i Rammeplanen](#)

Slik gjør vi det hos oss:

Gjennom daglige observasjoner og samspill med barna vil vi sikre at alle barn blir sett. På denne måten vil barn som trenger ekstra støtte bli fanget opp. Vi har et godt samarbeid med eksterne instanser som PPT, helsestasjon og barnevern. I samarbeid med foreldre/foresatte kan vi sette i gang tiltak, som sikrer at barnet vil få et godt barnehagetilbud i tråd med barnets behov og utvikling.

Personalet skal:

- Observere alle barn.
- Ha et godt samarbeid med barnas foreldre/foresatte.
- Samarbeide med eksterne instanser

BARN OG BARNDOM

[Les om barn og barndom i Rammeplanen.](#)

Slik gjør vi det hos oss:

Barnehagen ser på verdien av leken som en grunnleggende brostein i barndommen. Gjennom observasjon sikrer vi at alle barna i barnehagen har tilknytning til og blir sett av en voksen.

Personalet skal:

- Bidra til lek, både gjennom frilek og tilrettelagte lek.
- Kvalitetssikre at alle barn har en god relasjon, til både barn og voksne.
- Skal se barnas ulike forutsetninger og legge til rette for trivsel.

DEMOKRATI

[Les om demokrati i Rammeplanen](#)

Slik gjør vi det hos oss:

Vi deler barna i mindre grupper for å sikre at alle barn blir sett og hørt. Gjennom hverdagen oppstår det ulike situasjoner som gjenspeiler hvor ulike barna er. Vi ønsker at barna skal få oppleve demokrati og medvirkning, samtidig som vi skal ha respekt for andre sine meninger.

Personalet skal:

- Være gode rollemodeller.
- Skal være med på å vise at det finnes mange ulike løsninger.
- Vi skal ta vare på barnas interesser.

MANGFOLD OG GJENSIDIG RESPEKT

[Les om mangfold og gjensidig respekt i Rammeplanen](#)

Slik gjør vi det hos oss:

I våre barnehager møter vi barn med ulike forutsetninger, bakgrunner, kulturer og familiesammensetninger. Vi ser på mangfoldet som en styrke, og hos oss skal alle barn oppleve å ha en naturlig plass i fellesskapet. Vi arbeider aktivt for å fremme gjensidig respekt, forståelse og nysgjerrighet for hverandres ulikheter. Gjennom bruk av sanger, rim og regler, samt synliggjøring av ulike kulturer med blant annet flagg og tradisjoner, legger vi til rette for at barna får oppleve og verdsette mangfoldet rundt seg.

Personalet skal:

- Synliggjøre mangfoldet som er i barnegruppa.
- Skal være gode forbilder og lære barna å respektere mangfold.
- Skal skape nysgjerrighet og engasjement for de ressursene som mangfoldet gir.

LIKESTILLING OG LIKEVERD

[Les om likestilling og likeverd i Rammeplanen](#)

Slik gjør vi det hos oss:

Personalet må være bevisst sine egne holdninger omkring likestilling og likeverd. Vi har også utarbeidet en handlingsplan mot mobbing.

Personalet skal:

- Hjelp barna til å se det positive i hverandres ulikheter
- Reflektere og være bevisst over egne holdninger og språkbruk.
Eksempler kan være: benevne ulike yrker som eks frisør, sykepleier, lastebilsjåfør, butikkmedarbeider og driftsoperatør. Bruke begreper begge veier, eks tøffe jenter/søte gutter.

BÆREKRAFTIG UTVIKLING

[Les om bærekraftig utvikling i Rammeplanen](#)

Slik gjør vi det hos oss:

Barnehagene er miljøfyrtårnsertifiserte. Vi sorterer og resirkulerer søppel. Dette får barna være med på.

Vi prøver å bruke de tingene vi har istedenfor å kjøpe nytt. Vi snakker med barna om at vi må ta vare på de tingene vi har og ikke ødelegge med vilje.

Vi bruker skogen mye. På turer finner vi mye rart. Ting som hører til i naturen og ting som ikke gjør det. Vi snakker om hvor viktig det er å kaste søppel på rett plass.

Hygiene er viktig. Vi lager gode rutiner for vasking av hender før vi spiser og etter toalettbesøk.

Personalet skal:

- Gi barna gode naturopplevelser og bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen.
- Gi innsikt i hvordan barnas handlinger har konsekvenser for fremtiden.
- Redusere matsvinn.

LIVSMESTRING OG HELSE

[Les om livsmestring og helse i Rammeplanen](#)

Slik gjør vi det hos oss:

Vi tilbyr et variert og sunt kosthold. Vi har tatt i bruk nettstedet matjungelen. De tilbyr ulike tjenester til barnehager for å fremme sunn matglede og gode kostholdsvaner. Vi er opptatte av at barna skal få bruke kroppen si hver dag. Vi er ute i barnehagen hver dag og har faste turdager.

Det er også viktig med ro og hvile, spesielt for de minste barna.

Vi følger opp barna ved å sette ord på deres følelsesuttrykk og hjelper dem til selvregulering. Det er også utarbeidet en plan for mobbing.

Personalet skal:

- Gi barna mulighet til fysisk utfoldelse og mestring.
- Være støttende stillas for barna når det gjelder deres følelser, hverdagslige utfordringer.
- Planlegge gode måltider i barnehagen. Med tanke på rene råvarer, måltidsglede og matmot.

DANNING GJENNOM OMSORG, LEK OG LÆRING

[Les om barnehagens innhold og formål i Rammeplanen](#)

Omsorg

[Les om omsorg i Rammeplanen](#)

Slik gjør vi det hos oss:

Å oppleve omsorg, vennskap og fellesskap er noe av det mest grunnleggende for alle mennesker. Omsorg for barna skal prege og komme til uttrykk i alle hverdagssituasjoner.

Personalet skal:

- Ta barna på alvor.
- Lytte til dem.
- Være oppmerksomme, forstå hva barnet har behov for i øyeblikket.
- Se det enkelte barns behov.
- Møte hvert enkelt barn med nærhet, varme og respekt.
- Skape gode relasjoner til barna.
- Hjelp og støtte barna til å vise omsorg for seg selv og hverandre - og til å selv kunne ta imot omsorg.

Lek

[Les om lek i Rammeplanen](#)

Slik gjør vi det hos oss:

Leken har verdi i seg selv og er en viktig del av barnekulturen. Å få delta i lek og få venner er grunnlaget for barnets trivsel og meningsskaping i barnehagen.

Barn har ulike interesser og ulik lek. Det som i stor grad er felles for barns lek er: når barn leker, er de i leken. Lek er for barn en livsform og de går ut og inn av leken hele tiden. Barn trenger tid og rom for å leke. Samtidig trenger de nye opplevelser og utfordringer som inspirerer.

Personalet skal:

- Sikre at alle barn får gode lekerfaringer og en opplevelse av å mestre samspillet med andre barn.
- Sørge for at dagen til barna ikke blir et kappløp med tiden for å få unnagjort planlagte aktiviteter. Rutiner og dagsrytme skal ikke avgrense leken.
- Personalet skal være til stede, kunne hjelpe og veilede barna i leke.
- Legge til rette for ulike typer lek og støtte opp om barnets interesse.
- Inkludere alle barn i lekemiljøet.

Danning

[Les om danning i Rammeplanen](#)

Slik gjør vi det hos oss:

Danning kan ses på som en livslangprosess der barnet utvikler kunnskap om normer og verdier i felleskapet.

Personalet skal:

- De voksne skal være gode rollemodeller og være støttende i dannelsingsprosessen til barna.
- Alle barn skal bli møtt med respekt og anerkjennelse og den voksne skal bidra til at hvert enkelt barn blir en del av felleskapet.
- Gjennom hverdagen ønsker vi at barna skal få medvirke og oppleve at de er betydningsfulle for de andre rundt seg.

Læring

[Les mer om læring i Rammeplanen](#)

Slik gjør vi det hos oss:

Læring er å skape mening. Barn lærer gjennom alt de opplever og erfarer på alle områder. Barn lærer gjennom sanseinntrykk, egne erfaringer, samspill med andre mennesker, og ved å speile seg i andres tilbakemeldinger på seg selv.

Personalet skal:

- Legge til rette for læring
- Gi barna grunnleggende erfaring og kunnskaper på ulike læringsområder.
- Være bevisste voksne som fanger barnets interesser.
- Stille åpne spørsmål, hjelpe barnet til å reflektere.

BARNES MEDVIRKNING

[Les mer om barns medvirkning i rammeplanen](#)

Slik gjør vi det hos oss:

Barns medvirkning er ikke bare hva barn sier med ord, men også hva kroppsspråket sier. Barna har rett til å medvirke i sitt eget liv. De har rett til å uttrykke seg og bli tatt på alvor.

Personalet skal:

- Involvere barna i livet i barnehagehverdagen.

- Være lydhøre for barnas ønsker, tanker, ideer og meninger – og gjennom det være åpne for at planlagte aktiviteter må av og til må vike.
- Ta barna med i medbestemmelse.

SAMARBEID MELLOM HJEM OG BARNEHAGE

Foreldreråd og samarbeidsutvalg.

[Les Lov om barnehager §4](#)

[Les mer om samarbeid mellom hjem og barnehage i rammeplanens kapittel 5](#)

Slik gjør vi det hos oss:

Foreldre og barnehagens personell har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling. Ved daglig kontakt og samarbeid skaper vi forståelse.

Det legger godt grunnlag for at barna kan føle seg trygge og velkomne i barnehagen. Vi ønsker at samarbeidet skal preges av respekt og anerkjennelse.

Gjennom samarbeidsutvalg (SU) og foreldreråd/arbeidsutvalg (AU) kan foreldre medvirke i barnehagens pedagogiske innhold.

Personalet skal:

- Være åpne for ulike synspunkter, og meninger, uten at det går ut over kvaliteten til barnet i barnehagen.
- Ha daglig dialog med foreldre/foresatte.
- Legge til rette for foreldresamtaler og gi rom for her-og-nå samtaler ved behov.

OVERGANGER I BARNAS LIV

I Arbeidet med ny kvalitetsplan for et helhetlig opplæringsløp i Sandnes kommune er det utarbeidet Standard for overganger.

[Les standard for overganger i barnehager og skoler i Sandnes](#)

Når barnet begynner i barnehagen

[Les om start i barnehagen](#)

Slik gjør vi det hos oss:

Vi er opptatt av at alle barn og foreldre skal føle seg trygge i barnehagen - at de skal føle tilhørighet til sin avdeling og til de voksne som jobber der. Det er vanskelig å si hvor lang tid et barn vil bruke på tilvenning, så det er viktig å se dette an i forhold til det enkelte barnet.

På småbarnsavdelingene er det lagt opp til tilvenning som går over minst 5 dager. På stor avdeling er vi i tett dialog med foreldrene for å finne en tilvenning som er tilpasset barnets behov.

Personalet skal:

- Invitere til flere besøksdager i mai og juni før oppstart i barnehagen. Både uformelle og formelle besøk
- Det er viktig at personalet og foreldre/foresatte har en tett dialog tidlig for å sikre at barnets behov blir godt ivaretatt den første tiden i barnehagen.

Overganger innad i barnehagen

[Les om overganger innad i barnehagen](#)

Slik gjør vi det hos oss:

Når barna skal begynne på stor avdeling, har vi en intern tilvenning her i barnehagen. Vi starter med å gå på besøk en dag i uka. Da vil en trygg voksen være med. I begynnelsen vil besøkene være korte, vi utvider etter hvert. På den måten vil barna blir kjent med både voksne og barn på stor fløy. De siste ukene av sommerbarnehagen er satt av til intern tilvenning.

Personalet skal:

- Planlegge og gjennomføre besøk på stor fløy.
- Være en trygg voksen.

Overgang til skole

[Les om overgang til skole](#)

Slik gjør vi det hos oss:

Hovedmålet er å skape positive forventninger til skolestart. Barna skal få mulighet til å være bedre rustet når de begynner på skolen. De skal få oppleve mestring både faglig og sosialt frem mot skolestart. En annen viktig del er at barna skal bli kjent med det som møter dem når de begynner på skolen.

Personalet skal:

- Hjelp barna til å avslutte barnehagetiden på en positiv måte
- Gi dem positive opplevelser til mestring
- Ta med barna på tur/turer for å oppleve skole/klasserom
- Gi barna erfaringer med hva som forventes av dem på skolen (f.eks. rekke opp hånda, vente på tur).

PROGRESJON

[Les om progresjon i rammeplanen.](#)

Slik gjør vi det hos oss:

I løpet av årene i barnehagen vil barna møte de samme tema og fagområder. Vår oppgave er å tilpasse innholdet til de bestemte aldersgruppene. Barna skal få utvikle seg og bygge på kunnskapen som de allerede har. Vi har utviklet en progresjonsplan for de ulike fagområdene.

Personalet skal:

- Legge til rette for utvikling og læring.

FAGOMRÅDENE

[Les om fagområdene i rammeplanen.](#)

Kommunikasjon, språk og tekst.

[Les om fagområdet kommunikasjon, språk og tekst](#)

Slik gjør vi det hos oss:

I hverdagen bruker vi språk og kommunikasjon aktivt. Vi leser bøker/eventyr, synger sanger og bruker rim og regler.

Symboler er også et viktig verktøy for å fremme språk og kommunikasjon. Vi bruker tematavler og snakkesmykke.

Vi bruker dialogisk lesing og samtalebassert lesing som et verktøy for å øke lese lyst, interessen for bøker og for å øke ordforråd og begrepsforståelse.

Personalet skal:

- Lage et oppsett tilpasset barnegruppen.
- Benevne ord, selvsnakk og parallellsnakk.
- Tyde barnets språk, både det verbale og kroppsspråket
- Øke barnas begrepsforståelse.
- Lage en plan/sikre at alle barn får muligheten til å bli lest for.
- Sikre barna kjennskap til eventyr tilpasset alder.
- Bruker tema tavler/snakkesmykke sammen med barna.

Kropp, bevegelse, mat og helse

[Les om kropp, bevegelse, mat og helse.](#)

Slik gjør vi det hos oss:

Vi er ute hver dag, i barnehagen eller på tur. Det er viktig at barna får bruke kroppen sin aktivt. Vi oppmuntre barna til å prøve selv hvis det er noe som er vanskelig.

Vi snakker om kroppen min, benevner og setter navn på ulike kroppsdelene. Vi ønsker å ha fokus et sunt kosthold. Og at måltidene i barnehagen blir en god stund. Vi vil legge til rette for at barna får gode rutiner ved håndvask før måltid og etter utelek.

Personalet skal:

- Være i lek sammen med barna.
- Oppmuntre til lek der barna får aktivt bruke kroppen sin.
- Gi barna utfordringer og nye opplevelser. Oppmuntre dem til å klare selv.
- Gjennom bevegelsessanger og aktiviteter bevisstgjøre barna på egen kropp.
- Bidra til at barna får et sunt og variert kosthold. Oppmuntre dem til å gjøre seg erfaringer med nye smaksopplevelser.

Kunst, kultur og kreativitet

[Les om kunst, kultur og kreativitet](#)

Slik gjør vi det hos oss:

Formingsaktivitet er en del av barnehagehverdagen. I løpet av året får barna mulighet til å bli kjent med flere typer formingsmateriell.

Gjennom musikk, dans og drama gir vi barna forskjellige kulturelle opplevelser.

Personalet skal:

- Sikre at barna får kjennskap til ulike formingsmateriell og får erfaringer med å skape egne uttrykk i den grad de selv ønsker.
- Legge til rette for at barna får kjennskap til kunst og kultur i nærmiljøet.
- Være tilrettelegger, være oppmerksom på barnas kreative uttrykksformer og støtte dem i å utvide begynnende rollelek.
- Legge til rette for at prosessene er det viktigste og ikke det ferdige resultatet.
- Sikre at materiell er tilgjengelig for alle aldersgrupper.

Natur, miljø og teknologi

[Les om natur, miljø og teknologi](#)

Slik gjør vi det hos oss:

Når vi er på tur, utforsker vi nærområdet vårt. Vi kan se at årstiden skifter på trærne i skogen. Vi snakker om hvilke dyr som bor hvor. Det er også viktig å snakke om hva som ikke hører til i naturen. Vi voksne må være gode rollemodeller og ta med oss alt søppel tilbake til barnehagen når vi har vært på tur.

Vi har noen tekniske hjelpemiddel i barnehagen som IPad, printer, kamera, projektor og digitalt mikroskop. Vi ønsker at barna skal få kjennskap til disse.

Personalet skal:

- Bidra til at barna får gode grovmotoriske opplevelser og mestringsglede av å ferdes ute i naturen.
- Bidra til at barna får erfaringer med naturfenomener innen de ulike årstidene.
- Sikre at barna får kjennskap til dyrene i nærmiljøet og hvordan de lever.
- Bidra til at barna får erfaringer med teknologiske verktøy som f.eks. i Pad, printer/kopimaskin og kamera.

Antall, rom og form

[Les om antall, rom og form i rammeplanen](#)

Slik gjør vi det hos oss:

Antall, rom og form er en del av barnehagehverdagen. Det er mye som kan telles, systematiseres og sorteres. Personalet må gripe mulighetene som finnes og bruke de rette begrepene.

Personalet skal:

- Være bevisst på bruk av antall og telling ved ulike situasjoner.
- Legge opp til at barna får oppleve glede og mestring ved å kunne telle (bl.a. gjennom lek med tall og telling).
- Bidra til at barna får erfaringer med ulike former og mønster – både i voksenstyrte aktiviteter og i frileken.

Etikk, religion og filosofi

[Les om etikk, religion og filosofi](#)

Slik gjør vi det hos oss:

Vi ønsker å gi barna begynnende forståelse for rett og galt, og støtte dem i å utvikle empati, omsorg og respekt for andre. Vi undrer oss sammen med barna og legger til rette for gode samtaler om spørsmål som er viktige for dem.

Barna får også kjennskap til ulike religioner og tradisjoner, blant annet gjennom markering av høytider som jul/påske og andre tradisjoner som er representert i barnegruppen. Slik ønsker vi å bidra til å utvikle åpenhet og respekt for ulike livssyn og måter å leve på.

Personalet skal:

- Vise omsorg og nærhet.
- Hjelp barna til å se det positive i hverandres ulikheter.
- Være støttende i barnas lek og konfliktløsninger.
- Gi barna rom til å glede seg over hverandre.
- Gi barna kunnskap om tradisjoner som er representert i barnehagen.

Nærmiljø og samfunn

[Les om nærmiljø og samfunn](#)

Slik gjør vi det hos oss:

Vi utforsker og blir kjent med nærområdet vårt når vi er på tur. Vi har fokus på medbestemmelse og medvirkning. Vi ønsker at barna skal oppleve å bli sett og hørt, samtidig som de lærer å ha respekt for andre sine meninger.

Personalet skal:

- Tilrettelegge for turer i nærmiljøet og få kjennskap til navn på steder i nærmiljø.
- Gi barna kunnskap om lokalhistorie og kunnskaper om byen vår, og innblikk i deler av Norges historie.

TRAFIKKSIKKER KOMMUNE/BARNEHAGE.

Sandnes kommune har som mål å bli godkjent som trafikksikker kommune. Det innebærer blant annet at kommunen har en trafikksikkerhetsplan. Også barnehagene er involvert i arbeidet med trafikksikkerhet

Dette innebærer at barnehagens trafikkopplæring integreres som en del av omsorgs- og opplæringsarbeidet og nedfelles i barnehagens årsplan.

[Les mer om trafikksikker kommune på kommunens hjemmesider.](#)

[Les mer om trafikksikre barnehager på tryggtrafikk.no](#)

Slik gjør vi det hos oss:

Vi har egne rutiner for turer, og barna har på seg refleks vest. Vi bruker ulike opplegg fra blant annet Trygg Trafikk i trafikkopplæring. En del av opplegget vårt medfører en dag i skogen der vi henger opp reflekser. I mørket lyser vi på refleksene med lommelykter og lærer dermed noe om hvor godt man synes med refleks.

Videre har vi fokus på trafikksikkerhet i forhold til bringe- og hentesituasjoner. Det er svært viktig å være bevist på situasjoner der man rygger seg inn/ut av parkering. I Jønningheia er det også satt opp sladre speil i svingen for å ivareta trafikksikkerheten.

TAUSHETSPLIKT

Alle som jobber i barnehagen er pålagt taushetsplikt og må skrive under på et taushetsløfte i forhold til informasjon vedrørende barn, de foresatte og personalet.

POLITIATTEST

Alle som jobber i barnehagen, må legge fram politiattest ved tiltredelse. Attesten skal vise om vedkommende er siktet, tiltalt eller dømt for seksuelle overgrep.

SAMARBEIDSPARTNERE

Barnehagen har mange samarbeidspartnere. Det er blant annet pedagogisk psykologisk tjeneste – PPT, styrket barnehagetilbud, helsestasjon, barne- og familieenheten, senter for flerspråklige barn og unge - FBU og skole.

Barnehagen har en lovpålagt [opplysningsplikt til barnevernet](#) som gjelder forhold de blir kjent med der barns helse og utvikling står i fare.

Barne- og familieenheten

Barne- og familieenheten består av to avdelinger

- Avdeling barnevern
- Avdeling ressurscenter for barn og familier.

PLANER I SANDNES KOMMUNE

- [Kommuneplan](#)
- [Handlings- og økonomiplan 2023-2026](#)
- [Overordnet beredskapsplan Sandnes kommune](#)

- [Mal for sykefraværsoppfølging](#)
- [Miljørettet helsevern](#)
- [Standard for overganger i Sandnes Kommune](#)
- [Plan for psykisk helsearbeid](#)
- [Rekrutteringsveileder](#)
- [Plan mot barnefattigdom 2017-2025](#)
- [Plan for inkludering og integrering](#)
- [Folkehelse i Sandnes kommune](#)
- [Sandnes helt enkelt - Metodikk for arbeid med digitalisering, smartby og innovasjon i Sandnes.](#)
- [Kvalitetsplan for et helhetlig utdanningsløp i Sandnes kommune](#)

Du kan finne mer informasjon på våre hjemmesider:

[Lønningheia barnehage](#)

[Smeaheia barnehage](#)